

Fremsat den 1. marts 2019 af Christian Poll (ALT), Uffe Elbæk (ALT) og Rasmus Nordqvist (ALT)

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af langsigtede investeringer i grøn omstilling

Folketinget pålægger regeringen at sænke den samfundsøkonomiske diskonteringsrente for at fremme langsigtede investeringer i den grønne omstilling. Regeringen bør sænke diskonteringsrenten fra de nuværende 4 pct. til 3 pct. på kort

sigt. Derefter skal renten nedtrappes og ende på højst 1 pct. efter 70 år, for at vi kan efterlade et mere bæredygtigt samfund til de kommende generationer.

Bemærkninger til forslaget

Den samfundsøkonomiske diskonteringsrente angiver vægten af værdier i nutiden i forhold til fremtiden. Som ansvarlige politikere er vi forpligtet til at overlade samfundet til de kommende generationer i samme eller i bedre i stand end det nuværende samfund. Det er vores generationskontrakt, som der i Folketinget er klar opbakning til at opfylde.

Diskonteringsrenten er i øjeblikket fastsat af Finansministeriet, til trods for at størrelsen i høj grad er en politisk og etisk vurdering. Dette har De Økonomiske Råd redegjort for (»Økonomi og Miljø 2015«, De Økonomiske Råd). Også OECD påpeger, at især for projekter, der påvirker forskellige generationer, er etiske overvejelser relevante i fastsættelse af diskonteringsrenten, jf.: »Cost-Benefit Analysis and the Environment – Further Developments and Policy Use«, OECD, 2018. Finansministeriet mener ligeledes, at der ikke er nogen entydig korrekt metode til at fastsætte diskonteringsrenten (»Notat om den samfundsøkonomiske diskonteringsrente«, de økonomiske konsulenter, Folketinget, jf. Finansudvalget, alm. del – bilag 21, folketingsåret 2018-19). OECD vurderer, at der fortsat er uenighed blandt både akademikere og praktikere om, hvilken tilgang man bør anvende til at fastsætte renten, og i praksis har regeringer valgt forskellige tilgange, jf. OECD's rapport nævnt ovenfor. Det er derfor på tide, at der bliver truffet en politisk beslutning om størrelsen af diskonteringsrenten.

Diskonteringsrenten bruges i samfundsøkonomiske projektvurderinger til at sammenligne indtægter og udgifter, der falder på forskellige tidspunkter. På den måde kan man finde de projekter, der giver størst samfundsøkonomisk værdi. Det gælder f.eks., når der træffes beslutning om opførelse af nye broer, vindmølleparker, et klimatilpasningsprojekt og jernbaner. Den nuværende diskonteringsrente er fastsat til 4 pct. de første 35 år af en investerings levetid, hvorefter den falder til 3 pct. og til sidst 2 pct. efter 70 år, jf. tabellen.

Tabel: Den reale samfundsøkonomiske diskonteringsrente i procent			
	0-35 år	36-70 år	Fra 70 år
Gældende sats	4	3	2
Forslag til ny sats	3	2	1

Kilde: Finansministeriet: »Den samfundsøkonomiske diskonteringsrente«, 2018.

Diskonteringsrenten udstikker altså det regneprincip, at en gevinst i morgen er 4 pct. mindre værd set i forhold til en tilsvarende gevinst i dag. På lidt længere sigt betyder en diskonteringsrente på 4 pct., at værdier 17 år ude i fremtiden er halveret. Altså er diskonteringsrenten helt afgørende for, hvordan vi i dag vægter investeringer nu, der kommer de

kommende generationer til gode. Valg af diskonteringsrente kan således have store fordelingsmæssige konsekvenser på tværs af generationer.

En høj diskonteringsrente betyder, at vi vægter gevinster (og tab) i fremtiden relativt lidt, mens en lav diskonteringsrente betyder, at vi vægter gevinster (og tab) i fremtiden højt.

For klimaprojekter gælder der nogle særlige forhold. For det første er mange klimatiltag kendetegnet ved, at fordelene først vil blive realiseret langt ude i fremtiden, mens tiltagernes omkostninger derimod vil falde inden for et kortere tidsrum, jf. notatet fra de økonomiske konsulenter i Folketinget nævnt ovenfor. Ved en diskonteringsrente af en vis størrelse kan man risikere, at skadesomkostninger, som optræder langt ude i fremtiden, næsten ikke tæller med i regnestykket, påpeger OECD. Det kan give en skævvridning ved vurdering af klimatilpasningstiltag, fordi gevinsterne – de undgåede skader langt ude i fremtiden – bliver meget små. Dermed har diskonteringsrenten stor betydning for vurderinger af klimatilpasningstiltag. For det andet arbejder tiden imod os. Klimaforandringernes konsekvenser vokser sig større år for år, og der er flere og flere ødelæggelser, der skal rettes op på. FN's klimapanel har senest i særberetningen om 1,5 graders global opvarmning (oktober 2018) pointeret, at det vil kræve hurtige og vidtrækkende omstillinger inden for landbrug, energi, industri, bygninger, transport og byer, hvis den globale opvarmning skal begrænses til 1,5 grader. Der er altså ifølge klimavidenskaben brug for radikal handling nu. Der kan derfor argumenteres for, at der slet ikke skal benyttes en diskonteringsrente, når der regnes på klimaprojekter.

Hertil skal tilføjes, at klimakrisen også har irreversible konsekvenser, dvs. ødelæggelser, som ikke kan genskabes, uanset hvor velstående fremtidige generationer bliver. I de tilfælde giver det ikke mening at benytte en diskonteringsrente, fordi en investering nu (f. eks. tab af biodiversitet på grund af skovrydning) aldrig vil kunne forrente sig, da biodiversiteten ikke kan genopbygges.

Den grønne omstilling er i høj grad en opgave, der fordrer et langsigtet perspektiv, da den kræver meget langsigtede investeringer, f.eks. i energi-, transport og landbrugssektoren. For at få sat skub i den grønne omstilling er det derfor afgørende, at diskonteringsrenten sættes ned.

Størrelsen på diskonteringsrenten svinger mellem europæiske lande. Dette vidner om, at der ikke findes én korrekt sats, der kan beregnes ud fra en blandt fagfolk vedtaget faglig tilgang. F.eks. er diskonteringsrenten i Tyskland 3 pct., og det betyder, at mange langsigtede projekter vil blive vurderet som rentable i Tyskland, mens de ville blive afvist i Danmark, jf. Finansudvalget, alm. del - svar på spørgsmål 415, folketingsåret 2017-18.

Europa-kommissionen anbefaler, at Danmark anvender en diskonteringsrente på 3 pct. til vurdering af projekter, der finansieres af EU's social- og samhørighedsfonde, jf. Kom-

missionens gennemførelsesforordning (EU) 2015/207 af 20. januar 2015. Denne anbefaling peger på, at den danske diskonteringsrente ligger højt.

Niveauet for diskonteringsrenten er løbende blevet ændret, senest i 1990, 1999, 2009 og 2013. Siden 1999 er den samfundsøkonomiske diskonteringsrente gradvis blevet nedjusteret, jf. Finansudvalget, alm. del - svar på spørgsmål 314, folketingsåret 2015-16.

Det er derfor på tide, at der træffes en politisk beslutning om, hvor højt vi i Danmark vil vægte fremtidige generationers gevinster og tab i forhold til nutiden. En nedsættelse af diskonteringsrenten vil være med til at sætte skub i den grønne omstilling, så vi kan efterlade et bedre samfund til de næste generationer.

Skriftlig fremsættelse

Christian Poll (ALT):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fremme af langsigtede investeringer i grøn omstilling.

(Beslutningsforslag nr. B 118)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.